

Nuorena pää täyteen päihteitä?

HS
28.8.10

HS kertoi (Kotimaa 25. 8.), kuinka nuoret pitävät ruohon polttoa vaarattomana huvina. Saimme lukea, että jointteja otetaan ainakin viikonloppuisin mutta useaminkin.

Samoihin aikoihin eräs rehtori ilmaisi huolensa siitä, että jopa vanhemmat voivat ostaa alaikäiselle viikonloppuviinat (HS Mielipide 24. 8.). Isovanhemmatkin ovat kuumemma syyllistyneet samaan löysäilyyn. Tuntuu, että koko yhteiskunta katselee nuorten pään sekoittamista läpi sormien: "Nuorena sitä pitää rikkoa rajoja, niin sitten pähän oppii." Olen todella saanut tehdä työtä itseni kanssa, etten olisi ajautunut samaan virtaan hysyttelymään.

Kolmenkymmenen vuoden aikana vanhempainilloissa olen joutunut setvimään viikonloppun bileiden jälkikustannuksia ja etsimään maksajia. Minulle on sanottu: "Mikä piukkapipo sinä olet, muistapa omaa nuoruuttas, kaikkihan on jossain vaiheessa hasuu vetäny."

Kysyin vanhemmilta, ovatko he nähneet 60-vuotiasta marisätkän käärijiä. Minä olen. Muutama kuuluu tuttavapiiriini. Heillä kaikilla roikkuu tukka rasvaisena ja ohue-na. Heidän ihonsa on mustapäitä täynnä, silmänaluset sinertävät, heillä on huono ryhti ja liikkuminen on "töksähtelevää", he ovat jumittuneet yhteen asiaan, esimerkiksi siihen, että hasis pitäisi saada vapaaksi, kun siitä ei ole mitään

haittaa. Heidän kanssaan tulee hetkessä riitaa ja veristä väittelyä, vaikkei olisi luonteeltaan riidankylväjä. Heidän työuransa on ollut aika katkonainen. Yläasteen oppitunneilla heiltä paloivat helposti päreet ja he saivat jopa burn out -lomaa tai muuta sellaista. Osa nauttii jo jonkin sortin eläkettä.

Taideopiskelijoina 1960–1970-lukujen taitteessa oli kovasti muodikasta – taiteellisen tietoisuuden laajentamista – pössytellä välillä. Miksei minusta koskaan tuntunut, että se olisi vaaratonta? Pidin pelottavana, etten hallinnut itseäni. Kun sitten eräs opinahjomme opiskelijoista joutui psykoosiin ja poistui tästä maailmasta, luovuin koko turhasta touhusta.

Me olimme 20-vuotiaita. Nykyisin käyttäjät ovat 13-vuotiaita ja nuorempiakin. Meidän aikanamme ei niin paljon puhuttu kannabiksen käytön haitoista. Nykyisin olen miettinyt, mitkä vaivoistani voisivat olla jointtien seurausta. Onko se, että muisti on alkanut pätkiä?

Onkohan kaikilla nykynuorilla niin korkea älykkyysosamäärä, että se kestää tason laskun? Jos 13-vuotiaana aloittaa säännöllisen päih-teiden käytön, ei meillä ole tulevai-

"Olen miettinyt, mitkä vaivoistani voisivat olla jointtien seurausta."

suudessa 70-vuotiaita työntekijöitä, niin kuin kaavaillaan.

Oppilaiden huume-kyselyihin vastaan: "Miksi sinä heittäisit vähäiset viikkorahasi mafiapomojen pulleaan lompakkoon?" Omien lasten pullonhakupyyntöihin olen vastannut kylmästi: "En voi, se on laitonta, sorry."

Usein perjantain viimeisillä tunteilla olen kuullut luokassa, että bileet on tiedossa ja viinaa pitäisi saada: "Mun broidi hakee mulle kossun, sä voit tulla siihen mukaan, sitte mä olen Peten kaa kimpassa sen bissekoirassa ja sit mä saan vielä mutsilta valkun."

Jotkut vanhemmat vielä uskovat, että se yksi pullo riittää. Joillakin nuorilla taas on niin kivat vanhemmat, että he ostavat viinat koko 15-vuotiaiden porukalle. Senkin kuulin luokassa kuutisen vuotta sitten.

Monen alaikäisen arkeen kuuluu, että vanhemmat pössyttelevät edelleen. Ihanat ympäristötietoiset luomuvanhemmat.

Tässä ristiaallokossa me opettajat seikkailemme päivittäin ja yritämme etsiä kestäviä arvoja kasvatuksellemme. Näemme koulussa, kuinka hasiksen polttajat vähitellen muuttuvat vetämättömiksi ja viikonloppun juopottelijat alkavat kirkastua keskiviikkona. Vasta vuodet näyttävät, mitä on todella tapahtunut.

Ope kuulee ja näkee

Julkaisemme kirjoituksen poikkeuksellisesti nimimerkillä.